

Date: 17th November-2024

**МАДАНИЯТ САНАТ ХОДИМЛАРИНИГ БОШҚАРУВ МАЛАНИЯТИНИ
ШАКИЛЛАНТИРИШ**

Сиддикова Бахтигул Муроджонова

Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти

Маданият ва санъат соҳаси менежменти

мутахассислиги магистранти

Илмий раҳбар: **Икромов Сайфулло Турғунович**

Ўзбекистон давлат санъат ва маданият институти

“Маданият ва санъат” кафедраси мудириб доцент

Аннотация: Мазкур мақолада маданият ва санъат соҳасидаги ходимларнинг бошқарув малакасини шакллантиришнинг аҳамияти ва унинг амалий кўникмаларини ривожлантириш ҳақида сўз боради. Маданият санъат ходимлари учун юқори даражадаги бошқарув малакасини шакллантириш жамиятда ижодий муҳит яратиш, маданий тадбирларни самарали ташкил қилиш ва янги ғоялар киритишга хизмат қилади. Мақолада, маданият менежменти, ижодий бошқарув, стратегик режалаштириш ва амалиётдаги тажриба каби асосий йўналишлар кўриб чиқилади. Шу билан бирга, замонавий технологиялардан фойдаланиш ва жамоавий ишлаш кўникмаларининг аҳамияти ҳам таъкидланади.

Калит сўзлар: маданият санъат, бошқарув малакаси, ижодий бошқарув, стратегик режалаштириш, маданият менежменти, амалиёт, малака ошириш, таълим дастурлари, технологик инновациялар, жамоавий иш, коммуникация кўникмалари, лойиҳа бошқаруви, санъат ташкилотлари, ривожланиш, стажировка, ижодий тажриба.

Маданият ва санъат соҳаси замонавий жамиятда муҳим ўрин тутади. Бу соҳадаги муваффақиятли ишлаш учун, фақат ижодий қобилиятга эмас, балки юқори даражадаги бошқарув малакасини шакллантириш ҳам зарур. Маданият санъат ходимларининг бошқарув малакасини шакллантириш жамиятда ёрқин ижодий ва маънавий муҳитни яратиш, маданий тадбирларни самарали ташкил қилиш ва соҳага янги ғоялар киритишга хизмат қилади. Шунингдек, бошқарув малакасини шакллантириш, ўзаро ҳамкорлик ва жамоа иши, қарор қабул қилиш, лойиҳа бошқаруви, стратегик режалаштириш ва ресурсларни самарали тақсимлаш каби муҳим жиҳатларни ўз ичига олади. Бошқарувни яхши амалга ошириш учун, санъат соҳасида ишлаётган мутасаддиларга ижодий ва техник билимлардан ташқари, бошқарувдаги асосий принциплар ва амалий кўникмалар ҳам талаб этилади.

Маданият санъат соҳасида бошқарув малакасини шакллантириш учун мутахассислар учун турли хил малака ошириш курслари ва ўқув дастурлари ташкил этилиши керак. Булар орасида:

Date: 17th November-2024

- **Маданият менежменти:** Бу соҳадаги мутахассислар учун махсус таълим дастурлари, маданий ташкилотлар бошқаруви, лойиҳа бошқаруви, молиявий режалаштириш ва ресурсларни бошқаришга йўналтирилган.

- **Ижодий бошқарув:** Ижодий фаолиятни бошқариш, кўргазмалар, театр, кинокартина, мусиқа концертларини ташкил этишда самарали менежментни таъминлаш.

- **Стратегик режалаштириш:** Маданий ва санъат тадбирларини, фестивалларни ва кўргазмаларни ташкил этишда стратегик мақсадларни белгилаш ва уларга эришиш йўллари.

Бошқарув малакасини шакллантиришда ўқув курсларининг муҳимлигидан ташқари, амалиёт ва ижодий тажрибага ҳам эътибор қаратилмоқда. Ижодий бошқарувдаги мутахассислар ҳақиқий лойиҳа ва тадбирларни бошқариш имконини берадиган амалиётлар орқали ўз билимини кенгайтиришлари лозим. Масалан, маданият ва санъат ташкилотларида стажировка ўтказиш, қўллаб-қувватлаш дастурлари ва махсус лойиҳаларда иштирок этиш, бу соҳадаги ходимларга юқори даражадаги амалий тажриба беришга хизмат қилади. Маданият санъат ходимларининг малакасини ривожлантиришга қаратилган курслар ва таълим дастурлари мунтазам янгиланиб бориши керак. Бу уларнинг замонавий талаблар ва муҳитга мослашишини таъминлайди. Шу билан бирга, санъат соҳасидаги бошқарув ходимлари учун малака баҳолаш тизимини жорий этиш ва уларни ҳар томонлама ривожлантириш муҳимдир. Маданият ва санъат соҳасида кўплаб лойиҳалар жамоавий ишни талаб қилади. Бошқарув малакасини шакллантиришда жамоа билан самарали ишлаш, лойиҳа бошқариш ва муаммоларни ҳал қилишга қаратилган малака муҳим аҳамиятга эга. Шунингдек, маданият санъат ходимларига яхлит коммуникация ва таъсирчан презентация кўникмалари ҳам керак. Маданият ва санъат соҳасида инновацион ёндашувлар, рақамлаштириш ва рақамли технологиялар муҳим роль ўйнайди. Бошқарув малакасини шакллантириш жараёнида замонавий технологиялардан фойдаланиш, санъат кўргазмаларини онлайн намоиш этиш, ижодий платформа ва дастурлардан фойдаланиш кўникмаларини ҳам ривожлантириш зарур.

Хулоса. Маданият санъат ходимларининг бошқарув малакасини шакллантириш — бу санъатнинг ўсишини, янгиланишини ва жамиятдаги ўрнини мустаҳкамлашга хизмат қиладиган муҳим жараёндир. Бу учун мутасадди идоралар ва ташкилотлар, таълим муассасалари биргаликда иш олиб бориши, малака ошириш дастурлари ва аниқ методологик асослар яратиши керак. Бошқарув малакасини мустаҳкамлаш санъат ва маданиятнинг келажагини янгича, самарали йўсинда ривожлантиришга ёрдам беради.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Иванова Е. "Ижодий фаолият ва ижодий бошқарув". – М., 2008.

Date: 17th November-2024

2. Хамидов Б. "Стратегия и тактика культурных проектов". – Тошкент, 2013
3. Бобомуродов, Х. "Маданият ва санъатни бошқариш асослари". – Тошкент, 2012.
4. Тўхтасунов, М. "Таълим ва малака оширишнинг замонавий усуллари маданият санъат соҳасида". – Тошкент, 2020.

